

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Usmernenie
k elektronickému prihlasovaniu žiakov
5. ročníka ZŠ
T5-2015

September 2015

NÚCEM, Bratislava 2015

Formulár A

Vypĺňanie základných údajov o škole

- **Kód školy** – šesťmiestny kód je uvedený v ľavom hornom rohu v liste 1. zásielky.
- **Zriaďovateľ** – vyberte jednu z možností: 1 až 9 (napr.1 – OÚ, 2 – Samosprávny kraj,...,6 – cirkev, 5 – súkromník...).
- **Vyučovací jazyk školy** – označte jednu z uvedených možností: SJ, MJ, UJ, SM, SU.
- **Presný názov školy** – uveďte celý názov školy. Vzhľadom na dĺžku políčka na formulári vás prosíme používať skratky, napr.:
 - ZŠ – základná škola,
 - ZŠ s VJM – základná škola s vyučovacím jazykom maďarským
 - ZŠ s VJM a VJS – základná škola s vyučovacím jazykom maďarským a slovenským,
 - ZŠ s VJU – základná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským
 - ZŠ s VJU a VJS – základná škola s vyučovacím jazykom ukrajinským a slovenským,
 - ZŠ s MŠ – základná škola s materskou školou,
 - CZŠ – cirkevná základná škola,
 - SZŠ – súkromná základná škola
 - SŠ – spojená škola,
 - SKŠ – spojená katolícka škola.

V názve školy vynechajte:

- popis tried elokovaných v inej obci,
- školskú jedáleň,
- maďarský, resp. ukrajinský názov školy,
- časť názvu, ktorá je uvedená v adrese.

Príklady:

- A) **Základná škola s materskou školou – Letná ul.**, ktorá sídli na ulici Letná, bude mať uvedený názov iba **ZŠ s MŠ**.
- B) **Základná škola s materskou školou s vyučovacím jazykom maďarským Bélu Bartóka – Bartók Béla Magyar Tannyelvű Alapiskola és Óvoda**, ktorá sídli na Kruhovej ulici, bude mať uvedený názov iba **ZŠ s MŠ s VJM BÉLU BARTÓKA**.
- C) **Základná škola, J. A. Komenského 1, Trnava**, bude mať uvedený názov iba **ZŠ**.
- **Adresa školy** – názov ulice, súpisné číslo domu, názov mesta (obce), poštové smerovacie číslo (**názvy ulíc, miest a obcí neskracujte a používajte diakritické znamienka**).

- **Riaditeľ školy** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Osoba poverená prevzatím 3. zásielky** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Školský koordinátor** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Školský koordinátor pre žiakov so zdravotným znevýhodnením (ZZ)** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Kontaktná osoba pre prácu so ZZ žiakmi** – meno, priezvisko, titul(y).
- **Kontakty** – telefón, e-mail riaditeľa školy, telefón, e-mail školských koordinátorov.
Prosíme o presné uvedenie aktuálnych e-mailových adries.
- **Počet skupín** – rovná sa počtu učební, v ktorých sa koná TESTOVANIE 5-2015.
Maximálny odporúčaný počet žiakov v jednej učebni je 15.
- **Celkový počet žiakov na škole** – zadáva sa ručne.
- **Celkový počet žiakov v 5. ročníku** – škola zadáva ručne.
- **Zúčastnia sa testovania** – doplnené automaticky programom podľa počtu zadaných žiakov.
- **Z toho počet žiakov so ZZ** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.
- **Z toho počet žiakov so ZZ v 1. skupine obmedzenia** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.
- **Z toho počet žiakov so ZZ v 2. skupine obmedzenia** – doplnené automaticky programom podľa toho, koľko žiakov má vyplnené údaje o zdravotnom znevýhodnení vo formulári C.

Formulár B

Vypĺňanie údajov o žiakoch

- **Kód školy** – šesťmiestne číslo.
- **Vyučovací jazyk triedy** – SJ, MJ, UJ.
- **Trieda** – napr. 5A (bez bodky).
- **SZP (sociálne znevýhodnené prostredie)** – označte „**Áno**“ ak je žiak SZP.
- **4. ročník absolvoval na inej ZŠ (v SR)** – označte „**Áno**“ a vyberte školu z číselníka, ak žiak neabsolvoval 4. ročník na Vašej škole.

Nasledujúce údaje vypíšte podľa rodného listu žiaka:

- **meno žiaka,**
- **priezvisko žiaka,**
- **rodné číslo žiaka.**

Osobné údaje sprostredkované školou bude Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania spracovávať v zmysle zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to výlučne za účelom plnenia úloh, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Rodné číslo žiaka bude slúžiť ako všeobecne použiteľný identifikátor pre priradenie výsledkov k testovanému žiakovi.

- **pohlavie** žiaka je vypĺňané automaticky podľa rodného čísla. Ak je určené nesprávne (cudzinec), môžete ho opraviť v okne zápis / oprava údajov za žiaka.
- **známka** – uveďte známku z testovaných predmetov, ktorú mal žiak na koncoročnom vysvedčení v 3. a 4. ročníku ZŠ. V prípade, že žiak opakoval niektorý ročník, uveďte poslednú známku v príslušnom ročníku z testovaného predmetu na koncoročnom vysvedčení. Ak žiak nebol z predmetu hodnotený známkou (slovné hodnotenie), namiesto známky zadajte písmeno „N“.

Pozn. Ak žiak nerobí testy z matematiky (pre vývinové poruchy učenia /VPU – dyskalkúlia/) vo formulári C označte „Nie“ a známka sa automaticky nahradí znakom „X“.

Formulár C

Vypĺňanie údajov o žiakoch so zdravotným znevýhodnením

Testovanie 5-2015 žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných formou školskej integrácie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (žiaci so ZZ) bude realizované iba na vybraných školách na vzorke cca 1 000 žiakov so ZZ.

Pre získanie kompletných údajov o žiakoch so ZZ, aby bolo možné vybrať vyhovujúcu vzorku žiakov a škôl, je potrebné zozbierať údaje o všetkých žiakoch so ZZ od všetkých škôl. Prostredníctvom formulára C – údaje o žiakoch so ZZ prihláste všetkých žiakov so ZZ, ktorí sa vzdelávajú formou školskej integrácie podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Testovaní žiaci so ZZ budú mať upravené podmienky na vykonanie T5-2015. Úpravy zahŕňajú špecificky upravené testové zošity, pričom na titulnom liste každého testu pre žiakov so ZZ je označený **druh postihnutia** a **skupina obmedzenia** v zmysle nahlásených údajov o žiakovi.

Riaditeľov škôl žiadame, aby zákonných zástupcov žiakov so ZZ informovali o možnosti zaradenia žiaka do výberu a možnosti úprav podmienok na vykonanie T5-2015.

Nahlasovanie žiakov so zdravotným znevýhodnením do T5 je nevyhnutné uskutočniť do stanoveného termínu. Po uplynutí tohto termínu nebudeme môcť akceptovať akékoľvek zmeny ohľadom úpravy testov pre žiakov so ZZ a testy zašleme na ZŠ podľa údajov prihlásených v databáze.

Podľa upravených podmienok môže testovanie vykonať žiak:

- a) špeciálnej školy,
- b) špeciálnej triedy v základnej škole,
- c) základnej školy vzdelávaný v triede spolu s ostatnými žiakmi školy podľa individuálneho vzdelávacieho programu.

Na základe údajov získaných zo zberu dát o žiakoch 5. ročníka ZŠ, vrátane žiakov so ZZ, budú stanovené druhy zdravotného znevýhodnenia, vybraní žiaci a školy pre Testovanie 5-2015 žiakov so ZZ.

- **Kód školy** – šesťmiestny kód, preberá sa z formulára A.
- **Meno žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Priezvisko žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Rodné číslo žiaka** – preberá sa z formulára B.
- **Známka** – na koncoročnom vysvedčení v 3. a 4. ročníku ZŠ.
- **Druh postihnutia**
- **Skupina obmedzenia**

- **Druh postihnutia** – vyznačte primárny druh postihnutia v príslušnom políčku.

Úpravy testov sa vzťahujú na žiakov so ZZ, ktorí spĺňajú podmienky (str. 5) a majú nasledovné druhy ZZ:

- a) vývinové poruchy učenia (VPU),
- b) narušená komunikačná schopnosť (NKS),
- c) telesné postihnutie (TP),
- d) zrakové postihnutie (ZP),
 - u **slabozrakého žiaka** uveďte, ak je to potrebné, aj veľkosť písma (14 – 26 a viac), ktorú používal bežne pri práci s textom vo vyučovacom procese,
 - u **nevidiaceho žiaka** uveďte formu testu v Braillovom písme,
- e) sluchové postihnutie (SP),
- f) autizmus (AUT),
- g) chorí a zdravotne oslabení (CH – ZO),
- h) porucha aktivity a pozornosti, porucha správania (PAaP, PS),
- i) viacnásobné postihnutie (VIAC) – u žiaka s viacnásobným postihnutím označte primárne postihnutie.

- **Skupinu obmedzenia**, do ktorej má byť žiak zaradený, vyznačte v príslušnom políčku.

Skupinu obmedzenia určí vyučujúci testovaného predmetu spolu s triednym učiteľom, školským špeciálnym pedagógom, školským psychológom (v prípade, že je na škole), resp. výchovným poradcom.

Žiaci sa do skupín nezaraďujú podľa stupňa postihnutia z lekárskeho hľadiska, ale podľa miery obmedzenia pri práci s testom nasledovne:

1. skupina obmedzenia

Žiak zaradený do 1. skupiny obmedzenia má predĺžený čas, používa kompenzačné pomôcky (technické, vyučovacie). Všetci žiaci si svoje odpovede zapisujú priamo do testu a následne ich samostatne prepíšu do OH. S upravenými testami po formálnej stránke pracuje žiak s PAaP, PS, CH-ZO. S upravenými testami po formálnej aj obsahovej stránke pracuje iba žiak so SP, ZP, TP, VPU, s AUT a NKS. Žiak nemá k dispozícii asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga.

2. skupina obmedzenia

Žiak zaradený do 2. skupiny obmedzenia pracuje s upravenými testami po formálnej a obsahovej stránke, má predĺžený čas, používa kompenzačné pomôcky. Svoje odpovede priamo do testov zapisuje žiak s TP a PAaP. **Nevidiaci a slabozrakí žiaci** svoje odpovede zapisujú priamo na papieri, ktoré sú označené menom žiaka, kódom testovanej skupiny a pečiatkou školy. **Odpovede žiakov s týmito postihnutiami prepíšu do OH asistenti učiteľa.**

Žiaci s ostatnými druhmi postihnutia svoje odpovede zapisujú priamo do testu a následne ich **prepíšu do OH**. Žiak v 2. skupine obmedzenia má k dispozícii asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga.

Úpravy týkajúce sa prispôsobenia podmienok pri testovaní žiakov so ZZ:

Predĺžený čas

Žiaci so ZZ potrebujú na vypracovanie úloh podstatne dlhší čas ako intaktní žiaci s rovnakými schopnosťami. Pracovné tempo žiakov so ZZ je výrazne pomalšie. Spomalenie rýchlosti pracovného tempa vyplýva z odlišného spôsobu vnímania informácií z vonkajšieho prostredia, z odlišného spôsobu podávania výstupu z riešenia úloh a z väčšej fyzickej a psychickej záťaže. Obmedzenia, ktoré jednotlivé postihnutia prinášajú, sa týkajú spôsobu, akým žiaci úlohy dokážu formálne spracovať – t. j. zmyslového vnímania informácií, ich postupného začlenenia do procesu riešenia. Na vyrovnanie tohto obmedzenia slúži primerané predĺženie času, v ktorom žiak rieši test. Počas predĺženého času je možné vykonať krátke prestávky z psychohygienického hľadiska, ktoré usmerňuje administrátor.

Predĺženie pracovného času je potrebné aj preto, že niektoré testy sú zadávané v odlišnom formáte, napr. v bodovom písme alebo zväčšenom písme. Rovnako aj zápis riešenia úloh v teste niektorých žiakov, ktorý sa uskutočňuje do samotného testu z dôvodu narušenej jemnej motoriky.

Formálne úpravy sa týkajú zväčšenia písma podľa individuálnych potrieb zrakovo postihnutých žiakov (veľkosť písma 14 – 26 a viac), prípadne pre nevidiacich žiakov sa test spracováva do Braillovo (bodového) písma. Pre jednoduchšiu orientáciu v teste členíme text a zadanie, zvýrazňujeme kľúčové slová v zadaní a žiakom umožňujeme vypracovať test v predĺženom čase. Žiaci môžu používať kompenzačné pomôcky a v prípade potreby je zabezpečená prítomnosť asistenta učiteľa, tlmočníka alebo špeciálneho pedagóga (platí len pre žiakov 2. skupiny obmedzenia).

Obsahové úpravy sú náročné, pretože je potrebné zachovať obsah úloh (cieľ úloh). Obsah testov zostáva porovnateľný s obsahom testov pre intaktných žiakov. Žiaci so sluchovým (SP), zrakovým (ZP), telesným postihnutím (TP), s narušenou komunikačnou schopnosťou (NKS), s autizmom (AUT) a s vývinovými poruchami učenia (VPU) majú z dôvodu zdravotného postihnutia úlohy obsahovo modifikované. Úlohy môžu byť preformulované alebo nahradené novými úlohami, pričom je zachovaná obťažnosť a obsahová špecifikácia testu.

Kompenzačné pomôcky

Žiaci so ZZ majú možnosť využívať kompenzačné pomôcky, ktoré čiastočne vyrovnávajú ich obmedzenie a pomáhajú im prekonať prekážky.

Kompenzačné pomôcky môžu byť:

1. technické,
2. vyučovacie.

Medzi **technické pomôcky** patria: optické prístroje, osvetlenie, polohovacie ležadlá, polohovacia lavica, Pichtov písací stroj, PC, kalkulačka.

Medzi **vyučovacie pomôcky** patria: výkladový slovník, synonymický slovník a pomôcky, ktoré žiak bežne používa pri písaní písomných prác.

Istú formu kompenzácie pre žiakov zaradených do 2. skupiny obmedzenia poskytuje **asistent učiteľa, tlmočník alebo špeciálny pedagóg**, ktorý pomáha pri orientácii v testovacom zošite, pri zápise odpovedí žiaka, pri prečítaní ukážky, resp. zadania úloh, pri manipulácii s pomôckami, pri príchode/odchode do/z učebne, pri tlmočení inštrukcií súvisiacich so zadaním úlohy. V žiadnom prípade nezasahuje do samotného riešenia úloh a nekomentuje správnosť a nesprávnosť odpovedí.

Formuláre A, B a C zašlite elektronicky na príslušné spádové CVTI SR – ŠVS.
Za aktívnu spoluprácu pri realizácii celoslovenského testovania vám ďakujeme.